

Agenda przywódców

Grudzień 2017

Unia gospodarcza i walutowa

Zbliżający się szczyt państw strefy euro będzie się bardzo różnił od poprzednich. Nie ma żadnego kryzysu, którym trzeba się zająć. Dziś wszystko wskazuje na to, że gospodarka strefy euro będzie rosłać najszybciej od dekady. Łączna liczba miejsc pracy wzrosła do rekordowego poziomu, a bezrobocie jest najniższe od ośmiu lat. Deficyty budżetowe obniżyły się, powróciło też zaufanie do naszej gospodarki. To wszystko jest rezultatem wielu środków, które podjęliśmy w ciągu ostatnich dziesięciu lat, zarówno na szczeblu krajowym, jak i unijnym, w celu zwiększenia konkurencyjności naszych gospodarek i wzmocnienia odporności strefy euro.

Lepsza sytuacja gospodarcza daje możliwość omówienia nadchodzących wyzwań i sposobów przezwyciężania przyszłych kryzysów, przy czym należy pamiętać, że wiele potencjalnych ryzyk wynika z czynników zewnętrznych, które nie są ograniczone do Europy; ryzyka te obejmują m.in. napięcia geopolityczne na całym świecie, zwiększony protekcjonizm, możliwe spowolnienie chińskiej gospodarki, zwiększenie awersji do ryzyka na rynkach finansowych przy wzroście globalnych stóp procentowych i nagłych korektach kursów wymiany. To w tym kontekście powinniśmy zastanawiać się nad wzmocnieniem unii gospodarczej i walutowej (UGW).

Strategiczne pytanie brzmi więc, jak zapewnić, abyśmy – tak państwa członkowskie, jak i unia walutowa jako całość – dysponowali odpowiednimi środkami, by stawić czoła potencjalnym wstrząsom. **Grudniowy szczyt państw strefy euro stanowi pierwszą okazję do zajęcia się tą kwestią i powinien przygotować przywódcom grunt pod podejmowanie decyzji w przyszłym roku.**

Deklaracja rzymska odzwierciedla nasze mocne zaangażowanie na rzecz działania w kierunku dokończenia budowy UGW. Sprawozdanie pięciu przewodniczących z czerwca 2015 r. zawiera całościowy zestaw propozycji reform. Jednakże, o ile istnieje konsensus co do ogólnego celu, **państwa członkowskie różnią się w swojej ocenie tego, jakie działania należy podjąć, a także w kwestii tego, jak pilne jest to zadanie.** Brak presji rynkowej spowodował, że osłabła zbiorowa wola polityczna, by czynić dalsze postępy.

Na szczycie przywódcy zostaną poproszeni o przedstawienie preferowanego przez siebie podejścia do dalszego wzmacniania UGW. **Niemniej jednak nie ulega wątpliwości, że pierwszą praktyczną weryfikacją jest dokończenie budowy unii bankowej; jest to zarówno możliwe, jak i konieczne. Brak znaczących postępów w tej dziedzinie sprawi, że bardzo trudno będzie oczekiwać postępu w odniesieniu do ambitniejszych propozycji.**

W ramach przygotowań do naszej dyskusji Eurogrupa przeanalizowała szereg pomysłów, co do których istnieje ogólna zbieżność poglądów:

- uruchomienie **wspólnego mechanizmu ochronnego dla jednolitego funduszu restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji**; mechanizm ten mógłby przyjąć formę linii kredytowej z Europejskiego Mechanizmu Stabilności;
- dalsze rozwijanie Europejskiego Mechanizmu Stabilności, z możliwością przekształcenia go w tzw. **europejski fundusz walutowy**. Musiałoby to być zsynchronizowane z pracami nad wspólnym mechanizmem ochronnym;
- dalsze prace nad planem działania Rady ECOFIN z czerwca 2016 r. na rzecz dokończenia budowy unii bankowej, z wyszczególnieniem kryteriów i ram czasowych w odniesieniu do postępów, które należy poczynić w zakresie ograniczania ryzyka i podziału ryzyka, łącznie ze stopniowym wprowadzaniem **europejskiego systemu gwarantowania depozytów**.

Istnieje jednak wiele innych kwestii, w których dyskusje nie doprowadziły do ogólnej zbieżności poglądów:

- usprawnienie **reguł fiskalnych** w celu uproszczenia istniejących ram lub wzmocnienia ich wdrażania i egzekwowania;
- ustanowienie **mechanizmu zdolności fiskalnej** dla strefy euro, również do celów stabilizacji;
- utworzenie stanowiska **europejskiego ministra gospodarki i finansów**, którego rola pozostaje jeszcze do ustalenia.

Przywódcy są proszeni o wskazanie, czy zgadzają się:

- **upoważnić Eurogrupę / Radę ECOFIN, stosownie do sytuacji, do kontynuowania prac nad powyższymi kwestiami, w pierwszej kolejności w obszarach, w których istnieje największa zbieżność poglądów;**
- **powrócić do tych kwestii w czerwcu 2018 r., z myślą o wypracowaniu pierwszego pakietu decyzji.**